

CERCANT BOLETS

El bolet, és una expansió gasosa produïda per la convergència conjunta i en determinat lloc, de certs naturals elements. Al nostre país i dintre un bosc quina crosta de terra més aviat és marronosa, els produeix molt bons. La fulla del suro, al caure per renovar-se, cobreix abundantment de fullatge les arrels d'aquest i l'ombrívol espai de terreny que l'hi n'és propi. Quan la superfície boscana es troba humida de pluges o boires amb un damunt així encatit de fulleraca, és quan els penetrants raigs de sol escalfant l'entremig, fan possible el tant plaent miracle. Si bé la seva proliferació hem de considerar-la propícia a les acaballes de l'estiu o bé al començament i dintre la tardor, també és factible que de tard en tard, la primavera al escapar-se i sempre jaganera, ens en brindi alguna petita florada que mai però, seran tan sencers ni tant gustosos com els tardorals. Enguany, durant les prescrites temporades, si bé no ha plogut a fons, les aigües pluvials han sovintejat i molt precisament ara dins el bon temps. Aquelles oportunes quatre gotes, junt amb l'aire atemperat subsegüent, promogueren recentment l'esclatada d'algun «cep» i llur troballa, esdevingué un veritable aconteixement.

El refrany diu que de «Joans, Joseps i ases, n'hi ha per totes les cases». Si bé aquest proverbi és general, oficialment crec que és Catalunya, qui per Sant Joan, solament celebra festa i encara aquesta, podríem considerar-la com abans dient: «d'aquelles de ganyó; que hi ha qui treballa i qui fa el senyó». De totes maneres, en Josep és un dels tants agullanencs nascuts aquí amb residència habitual a Barcelona, però d'aquells que ja enfila festa, abans no soni el primer repic de campana així anunciant-ho. Aquesta fallera, és perquè el seu pensament va sempre endut per la mateixa quimèrica passió: pujar cap Agullana, complaguent-se una vegada més l'esperit, adès que atret també per la lloable il·lusió de saturar-se tot ell, d'uns aires pirinencs que demés de sans, el tracten de tu i li són plaents. Trobant-se ja aquí des de l'anterior divendres, l'esmentat dia 24, determinà fer una sortida «amb nas». Així fou com en havent esmorzat digué als de casa seva: «me'n vaig a veure s'hi trobo algun bolet. Quan siguin les dues —hora que acostumem a dinar— ja estaré de retorn entre vosaltres».

Amb la forma contundent que s'expressà, tant la mare com la dona, compregueren que no l'hi podrien pas l'idea capgirar. Sempre intuïnt possibles perills, la mare però, encara s'atraví a objectar: això d'anar sol Josep, no m'agrada gaire i no fos cas que et perdessis, més te valdria ho deixessis córrer. Com que això de fer l'home a tots ens agrada i a més en Josep en aquest cas, tenia motius sobrats per fer-lo, ja que coneixia pam a pam el bosc agullanenc, respongué amb to de suficiència tartarinésca: «Qui, jo perdre'm? No fumeu! Per qui m'heu pres? Em sap greu que em confongueu!». Resolt i amb aquesta seguretat, davallà els graons del pis i un cop al carrer, pujant al cotxe, el dirigí cap a muntanya. Quan fou a l'ermita de Santa Eugènia, deixà l'auto al

«Prat de Baix» i aparcat dintre la seva mateixa boca d'entrada. El dia era bo, l'aire quiet, la calor no apretava i l'home es trobava a l'indret que prèviament s'havia ja triat. En Josep es ficà dintre el bosc en sentit de baixada i ja el tenim escodrintant entre les mates, per si hi llucava algun bolet. D'antuvi, sabia que no en sortien gaires, però es sentia feliç en aquell tranquil ambient fet de pau i mancat de competència. Abans i com a bon boletaire, mentalment, ja es fixà una línia recta a seguir en el sentit de que mentres curvavés un xic per entre el matollar, fos ella qui l'hi servís de definitiva orientació. Així doncs, ara cinc metres a dreta i després uns quants resseguint l'esquerra, en Josep absorbit per la mateixa dèria del cercar, s'endinsà tant, que quan volgué reaccionar per prevenir-se de qualsevol possible imprevista contingència, l'home es trobà xarpat per la desagradable impressió de sentir-se extraviat. Intentà desfer el camí, però això sempre és debades. Aixecà la vista refiat que les crestes muntanyoses li emmarcarien on es trobava, però res; havia baixat tant, que la seva única visualitat d'horitzó, llindava al cel. Aleshores i una mica follament, procurà obrir-se camí tirant amunt. No pogué ni començar. Un espès matasser compost de brucs, estepes, ginestres i les punxantes argelagues entremig, l'hi privaven avançar un pas. Adonant-se de la seva punyent situació, s'encomanà a Déu i el Senyor li traçà l'únic camí de salvació: seguir encara més avall fins assolir el riu que s'hi escorre. Un cop allí, en Josep es considerà igual de perdut, però almenys davant d'ell, tenia oberta una via d'espai estreta i clara que anava de nord a sud. Posà els peus sobre dues fixes pedres dins l'aigua i assegut damunt d'una caiguda i entreveçada sota de vern, mentre reposava, tingué temps de filosofar. Llavors recordà que quan tenia catorze anys i per no haver cregut el consell de la mare, feu el «salt de la granota» des del seient de la bicicleta, desllorigant-se cinc dits d'una mà.

També es feu la següent reflexió: «si et quedes aquí, tens per anar beguent i mig sostenir-te però... qui t'assegura que seràs trobat? Si que vindran a la teva recerca i tu sentiràs corns i trompetes indicant que et busquen però... des d'aquestes clotrades, no es fàcil que ells sentin el teu respondre. Els teus crits, no seran sentits pels familiars, amics i somament que guiats per un sentiment de germanor, hauran sortit del poble per salvar-te». D'aquesta fàisó l'home, raonava, quan davant el dilema, resolgué deixar de meditar i decidir-se. Després de respirar intensament, assossegat-se, assadollar la seva seca gorja d'aquella rienta cristallina aigua que a rec baixant se l'hi oferia i rentar-se la barrumera de la boca produïda per l'angoixa i el cansament determinà emprendre el caminar riera amunt. També la corregada era intransitable però mantenía aquella sensació d'alivi totjust experimentada i aquell forat el convidava a seguir-li el filó de claretat, quina superior lluminositat, li provenia de la totalment oberta claraboia celestial. Els seus peus cami-

nant, fent un pas rera l'altre, amb un si aquí caic allà ensopego i sovint puntxant-se quan no es mullava, del riu va seguir-n'he el seu traçat, fins que les seves giragones varen situar-lo als peus de «Prat Brugat».

Aquest civilitzat paratge sota el mas Carres, demés de ser-li conegut, era obert al sol i esbatanat a la muntanya. Aleshores i després de respirar a fons, va donar gràcies a Déu per haver-lo així ajudat. Ben a prop i en horitzontal línia recta, l'hi esperava el seu Seat-124, tantes hores abandonat. Consultat el rellotge, les broques li marcaven les cinc de la tarda i per tant, la seva odissea perillosa, havia durat tres hores. Mentre baixava cap a Agullana i al ser-ne a mig camí, es trobaren amb el cotxe del seu germà qui, abans de donar una falsa alarma, cregué oportú moure's i esbrinar. Amb ell, hi anava l'amic Ramon qui, per lo que pogués ésser, el volgué acompanyar. En arribant a casa, si abans les dues mestresses havien pensat escridassar-lo ara, davant el deplorable estat que presentava, junt amb la mutua satisfacció del retrobar-se, no solament deixaren de fer-ho, sinó que de la mateixa alegria, cal admetre la certesa d'un espontani, radical i assenyat canvi de to. Demés, la cara de repartidor de llenya que en Josep gastava, n'hi havia prou per dessistir de qualsevol altra equivocada actitud. Després de reposat, dutxat i alimentat, anà al bar. Quan el propietari l'hi anava a servir la beguda acostumada, sent la veu d'en Josep que secament li diu: no; avui no! Posa'm un got gran de WHISKY i que n'hi hagi. Tinc de recobrar-me!

Es d'admirar la tenacitat amb que conservà la menjada llarga de bolets aconseguits. Durant el bregatge per obrir-se pas, sovint li feien nosa i els volia llençar, però no: era indispensable arribessin conjunts. Ells, no solament representaven la veritat de la seva excusa, sinó que l'hi justificaven amb escreix, les tres hores de retard. Demés, en plena lluita pel sobreviure, havien deixat d'ésser «ceps» per convertir-se en trofeus.

Ells, acreditaven les seves petites sagnoses punxades, així com també ho confirmaven, les visibles sinuoses esgarrinxades sobre la pell, produïdes per el fi bisturi de les puntes d'argelaga.

Des d'ara, el considero el boletaire número u. Dones jamai es perd, qui cercant-ne margeja, o bé aquell que per no perdre's ja no hi va.

La descrita anècdota viscuda al roig viu per en Josep, ens recorda molts aspectes de la vida que, per ser tan senzills i d'us diari, generalment no els veiem, ens passen per alt, no hi donem importància, fins que una adversa circumstància ens hi enfronta, perquè just els valorem. En el cas narrat, el nostre protagonista descobreix atzarment, la resistència de la bota «Chiruca», el bon gust de l'aigua i de la mare, el privilegi del consell.